

Oglas, pripisana itd.
trškuju i računaju se na temelju
običnog cienstva ili po dogovoru.
Novci za predbrojba, oglase itd.
trebuju se naputnicom ili polož-
noim post. štedionice u Beču
na administraciju lista u Puli.
Kada naručuju valja točno oz-
načiti ime, prezime i najbližu
postu predbrojnika.

Tko list na vrieme ne primi,
to je javi odpravnictvu u
otvorenem pismu, za koji se
ne plaća poštarnica, ako se izvršava
napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 347-849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a nosloga sivo poljvaru“. Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmptić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 26. februara 1902.

Sada je u zastupničkoj kući bljija sve
napeto sa poslom. Prema odluci pred-
stavnika stranaka sa predsjednikom kuće
na čelu imaju se držati sjednice sve do
velikoga tjedna, ponedjeljak po podne od
3. do 7.; onda utork, sreda, četvrtak i
petak od 10. prije podne do 6. poslije
podne. I tako se drži. Al nesvrši nijedna
o ustanovljenoj uru. Poslije nje još dodje
kakav prešni predlog, kako je ponedjeljak
bio, pak razni ustmeni upiti. Sjednica će
zategne još bar za jednu uru. Osim toga
drže razni odbori sjednice, ili prije 10.
pr. p. ili poslije 7. poslije podne.

Svršetak glavne razprave pro- računa.

Već prošloga tjedna započela, i na-
daljevana prekucer i jučer, danas je svr-
šena glavna razprava o proračunu za 1902.,
to jest bio je prihvaćen prelaz u podrobnu
razpravu.

U glavnoj razpravi govorio je danas
poslednji dr. Stransky, i grmio je kao
obično jakim glasom, krasnim jezikom, i
poznavanjem stvari. Veselje Njemaca da
se proračun razpravlja je umjetno izslijeno.
Oni hoće tim pokazati, da se može pro-
račun razpravljati samo ako su oni na
kormili, ili sa § 14. Oni se veseli, da je
parlementarizam i ustav spašen, al to nije
istina. On je uništen u onom hipu, kad
se je dopustilo da se sruši načelo većine.
Dok se nepovrate jezikovne naredbe, dote
neima održenja za ovaj parlament. Dok
ne bude dano svim narodom njihovo pravo,
dote obstoju kriza u ovoj polovici monar-
hije. A dok se to nedogodi, dote će bit
ova polovica uvek preslabu prema drugoj
polovici, dote će Madjari zapovjedati. A
dok to obстоji, dote će trajati nezadovolj-
stvo i nezdravo stanje u cijeloj monar-
hiji. Je li moguće, pila ironično, da bi
zajedno mogli vladati ni 8 dana: Lueger
(kršćanski socijalist), Senerer (Svenjemac),
Kaiser (njemački nacional), Bernreiter (njemački
veleposjednik), Auspitz (liberalni
Zid), pa makar njim se doda i Katrojna
(njemačkoga klerikalca), koj sa s. onimi
prvimi zadnje vrieme prijateljuje? Jedan
če vikati: „Daleko od Rima“, drugi da-
leko od Jerusolima“, treći „daleko od
obič“.

Naši u glavnoj proračanskoj razpravi.

Kod ove razprave došla su na red
dva naša zastupnika, dva Slovence, u ime
Slovenaca i Hrvata: dr. Ferjančić i dr.
Ploj. O njihovih govorovima je već go-
vorao. Jedan i drugi bacili su se sa odno-
sajem nesamo u gorjih slovenskih zemljah,
nego i sa odnosom u primorskih zemljah,
i u Istri. Jedan i drugi osvrnuli su se na
govor dr. Bortola od prošloga tjedna, i
pobili ga. Danas je udrio po njem prof.
Spinetić, u formi stvarnoga izpravka, pošto
inace nebjijaše moguće. U kakvih 15 to-
čaka izpravio ga je stvarno, činjenicami.
Talijani sve okolo njega siktali su, i kad-
god sto doviknuli, al njim je svaki put

začepio usla. Te izpravke doniet ćemo
posebice.

Glasovanje o glavnoj prora- čunskoj razpravi.

Poslije govorova dra. Stranskog i poslije
stvarnih izpravaka glasovalo se je o pre-
lazu u podrobnu razpravu. 136 zastupnika
glasovalo je za, 72 proti. Ostali odsutni
od 425 zastupnika glasovalo jih je u sve
208, a od tih samo 136 za to da se predje
glavnu razpravu. Z a glasovalo je Po-
ljaka i Čeških veleposjednika te Njemaca
svih stranaka, osim Svenjemaca i socijal-
nih demokrata. Proti ovi posljednji, jedni
i drugi, Talijani (koliko jih bijaše), njeni
Hrvati i Slovenci, i Česi svih stranaka
osim veleposjeda.

Previšnji dvor.

Što se dosad u austrijskom parla-
mentu nije dogodjalo, dogodilo se je ove
godine, danas. Kod podrobne razprave na
dnevnom je redu prvi previšnji dvor i u
čabinetskoj kancelariji. Za previšnji dvor
proračunano je 9 milijuna i 300.000 kruna;
za kabinetsku kancelariju njenolikoto sto
tisuć kruna. Kod te stavke se do ljetos u
ovom parlamentu nije govorilo. Ljetos go-
vorili su Svenjemac Hauk, češki agrarac
Kubr, i češki narodni socijalac Klofáč. Sva
trojica proti. Poslednja dvojica osobito s
toga, što se Njeg. Veličanstvo još nije
kruniло češkom krunom Sv. Vlaclava. Onaj
prije predlagao je da se od rečene prora-
čunane svote opredeli 1 milijun kruna za
gradnju stanova za nemocne ili invalide.

Carevinsko vieće.

Kod ove stavke proračuna oglasilo se
je više govornika, i govorile kao kod glavne
razprave. Kad je predsjednik opazio ti-
rolskom zast. dru. Conci-u, da neide tu o
svrem i svremenim govorili, počeo je ovaj
govoriti talijanski. Onda je morao gospo-
din predsjednik stisnuti jezik za zube.

Odbor radi iznimnoga stanja u Trstu.

Jučer na većer poslije kućne sjednice
imao je taj odbor, koji ima izpitati mjeru
vladine primjene za Trst, drugu stvarnu
sjednicu. Ministar-predsjednik došao je u
družtvu njeg. preuzvišenosti odjelnoga
predstojnika grofa Pace, svoga tajnika i
jednoga drugoga činovnika. Donesli su
sobom kup spisa, aktini materijal, zapisnike
što su se pisali sa pojedincima u Trstu o
tamošnjih dogodajih. Govorio je kratko
dr. Ellenhogen, poričući opravdanost podu-
zetnih mjeru, i na dugu alako slabu dr.

Hortis. I prijavili mu zastupnici rekli su
da bi bolje učinio da šuti. Sve mu je
smeteno. Zaustavlja se, opaža da nezna
njemački. I najuztrpljiviji zastupnici bili
su izgubili uztrpljenje, i govorili, da je
svaki govor sada bob u stenu. Jedva kad
izvjestitelj sustavi svoj izvještaj bit će
vrieme za govoriti. Na predloge Hortisove
nije se ni obazrelo. Mislio se je izabrati
pododbor, koj bi izpitao aktini materijal.
Nego posto se je neke pročitalo, i posto
Hortis nije nikoga uvjerio, da nebi bilo
istinito što je navedeno, izručilo se je sve
na prostu dru. Fuchs kao izvjestitelju
molhom da izvješti do petka.

Danas je predsjednik odbora zamolio
kuću za produljenje roka o izvještaju za
daljnji 8 dana, što se je i dozvolilo.

Vinogradarski odbor
ima je danas prije kućne sjednice svoju
sjednicu. Izabralo se je izvjestitelju među
ostalima za predloženje zakonske osnove,
kojom bi se posve zabranilo patvaranje
vina, ili napravljanje tako zvanoga umjet-
noga vina. Izvjestiteljem bio je izabran
zastupnik dvorskog savjetnika prof. Marchet.
On će zahvalnošću primiti upute i podatke
u toj stvari.

Iznimno stanje u Trstu.

Interpelacija zastupnika Spin-
čića i drugova na njeg. preuzvišenost g.
ministra-predsjednika kao upravitelja mi-
nistarstva nautarnih posala u poslu pro-
glašenja iznimnoga stanja u Trstu i u
okolici jedino u talijanskom jeziku.

Zalostni dogodjaji u posljednje doba
u Trstu doveli su do toga, da bijaše uve-
deno iznimno stanje i prieki sud za Trst
i okolicu.

Nevjerojatnim načinom bijaše dotični
proglast koliko u Trstu, toliko u predgra-
djih, u kojih stanuju po velikoj većini
stanovnički slovenske narodnosti, priobčen
jedino u talijanskom jeziku, te jedino u
tom jeziku sastavljene objave javno pri-
lepjene. Tako se je dogodilo takodjer sa
objavom u službenom listu „L' Osservatore Triestino“.

Doista netreba dokazivati, da se
takvim načinom nije moglo neobuhodno
potrebitim načinom obavijestiti mnogo-
brojno slovensko stanovništvo u Trstu i
u okolici. Zaista takodjer je učinjeno
nevjerojatno.

Postupanje državnih oblasti u tom
slučaju pokazuje s druge strane, kakvim
je duhom nadahnuta državna uprava u
Primorju napram Slovencima, i kako se
čak u najozbiljnijim vremenim nezaboravlja
na zapostavljanje slavenskoga jezika.

Podpisani dozvoljuju si postaviti radi
toga slijedeće pitanje:

1. Je li njegovoj preuzvišenosti g.
ministrinu ministru-predsjedniku poznato to
postupanje državnih oblasti u Trstu?

2. Što kuni njegova preuzvišenost po-
duzeli, da se to, zakonom protiveće se
postupanje čim prije popravi i da se u
buduće nebude u nikakvom slučaju ope-
tovati?

U Beču, dne 20. februara 1902.

(Sljede podpisi.)

Šteta od zeceva u ob- čini Omišalj.

Interpelacija zastupnika Spinčića i
drugova na njegovu preuzvišenost g.
ministra-predsjednika kao upravitelja mi-
nistarstva nautarnih posala.

U mjesnoj občini Omišalj na kvar-
nerskih otocih umnožili se zecevi toli
grobno, da je tim poljodjelstvo došlo u
veliku pogibelj. Zecevi pozderu na poljih
bat lov na zeceve dozvollili.

Izlazi svakog utorka i petka
o podne.

Netiskani dopisi se ne vršeaju,
ne podpisani netiskuju, a
nefrankirani neprimaju.

Predposta sa postarinom stoji:
12 K. za obće, } na godinu
6 K. za sejake, } ili K. 3— na
ili K. 6—, odn. K. 3— na
pol godine.

Izvan carevine više postarina.

Plaća 1 utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h. kol. u
Puli, tali izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici
Giulia br. 5 te prima stranke
osim nedjelje i svakog srijeda
od 11—12 sati prije podne.

Pošto nisu pako one tri osobe lovci, i pošto su najamnici lova vrlo malen i neznatan broj zecava poštreljali, nisu bile te mјere k odstranjenju zla ni iz daleka dostatne;

pošto se taj radi doduze o malenom, ali jedinom imetu onih stanovnika;

pošto nije občinsko poglavarstvo na svoje pritužbe, upravljene raznim oblastim nikakav odgovor dobiti; i

pošto je odnosno najamni ugovor lova doista nezakonito sklopljen, uslobadaju se podpisani slaviti njegovoj preuzvišnosti gospodinu ministru predsedniku kao upravitelju ministarstva nutarnjih posala slijedeći upit:

„Je li njegova preuzvišnost sklona brzodvlačno pobrinuti se da se u smislu naredbe c. kr. ministarstva nutarnjih posala od dne 15. decembra 1852. Br. 5681. i u smislu zemaljskoga zakona za Istru od dne 14. februara 1876.:

1. U ovom poslu potrebite mјere poduzeti, osobito sve korake učiniti, da se velikim brojem zecava prouzročeno oštećivanje mјestne občine Omišalj bezodvlačno prepriči i nemogućim učini?

2. da se za mјestnu občinu Omišalj postojeći najamni ugovor lova uništi?“

U Beču, dne 19. februara 1902.

S p i n ĉ i ē, Borečić, dr. Ploj, dr. Ferjančić, dr. Ivčević, Gabrošek, dr. Gregorčić, dr. Ferri, Biantini, Perić, Holanski, dr. Stojan, dr. Hruhan, dr. Žitnik, Pogačnik, Pavse, dr. Šusteršić. —

Sjećajte se „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru

Razne viesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Dne 23. t. mj. priobčio je službeni list bečke vlade tri previšnja ručna pisma t. j. ministru-predsedniku, grofici Lonyay i austrijskom poslaniku na berlinskom dvoru Szögyen-Mariću, kojimi izriče Njeg. Veličanstvo povodom svršetka djela „Austro-Ugarska monarhija opisana i orisana“ svim, koji su kod toga djela sudjelovali, svoju najdublju zahvalu.

U sjednici carevinskoga vijeća od dne 23. t. mj. govorili su osim jur navedenih u prošlom broju, još slijedeći govornici kod razprave državnog proračuna. U ime radikalnog dijela njemačke pučke stranke kazao je zastupnik dr. Löcker, da se boji slovenske klerikalne Austrie, zato je on sporazuman sa onima, koji nastoje oslobođiti se Rima. Napao je takodjer oštvo vojsku.

Mlađeč Hraby nabrojio je težnje i želje Čeha u Slezkoj, radi česa je došlo između njega i njemačkih zastupnika iz Slezke do oštrog sukoba.

U sjednici od dne 24. t. mj. govorio je prvi slovenski zastupnik dr. Ferjančić. On je poslovio dobar dio govor zastupniku dr. Bartoli-u, koji je u predudiočoj sjednici napao vladu i Slovence, osobito one Primorja, koje da podupire tobožna vlast proti Talijanom. Zastupnik Ferjančić podvrgao je oštrog kritici vladinu politiku u slovenskih pokrajnjah, osobito u našem Primorju.

Kasnije govorio je ministar-predsednik dr. Koerber, koji je nastojoval pobiti predgovornike dokazujući kako je vlast nepristrana u obće, napose u političko-narodnom pogledu.

Medjutim pripravili su njemačko-radikalni zastupnici prešan predlog radi liberalnih izbora u trgovacku komoru, a socijal-demokrati drugi prešni predlog radi preinake tiskovnoga zakona.

U istoj sjednici govorio je medju ostalimi i slovenski zastupnik dr. Ploj, koji je kazao, da njegova stranka neima

povjerenja u sadašnju vlast, jer se ista nimalo neobazire na probitke slovenskoga hrvatskoga naroda, potuzio se je na nedostatak sredstava, kojim bi imala vlast podupirati poljodjelski stališ. Prešav na stanje Slovaca u južnoj Štajerskoj reče, da tamo pomaže vlasta slovensko pučanstvo ponemaljivati. Osvrnu se je na izvinivo postupanje predsjednika prizivnoga suda u Gracu, koji neće da pozna slovenski jezik na sudovih. Radi slovenskih paraleka na gimnaziji u Celju — reče, da si Slovenci neće upušlati u diplomatske igre. Obzirom na stanje Hrvata i Slovaca u Primorju iztaknu kako tuj postupu vlasta ne samo na štetu našega naroda već takodjer i na štetu same države.

Istoga dana sastuće se predsjednici klubova, da ustanove liste govornika kod podrobne razprave o proračunu. Zastupnik Baerreither predloži, da se kod 20 razprava, koje se imade joštu obdržavati, priputi na struku 8 govornika, tako, da bi mogla sudjelovati polovica članova svakoga kluba. Nakon podudje razprave bješće izabran pododbor, koji se ima dogovoriti sa načelnicima klubova, i koji će kasnije o uspjehu izvestiti predsjednike stranaka.

Islečkih listova doznavamo, da se dvojni o zastupničkih krugovih o tom, da bi se moglo dovršiti proračunski razprava do Uskrsa.

Izbor u delegacije imao bi se obaviti još prije uskrsnog praznika, a same delegacije sastati će se polovicom maja u Budimpešti. Kasnije imali bi se sastati zemaljski sabori.

Utorak sastao se je po drugi put odbor, kojemu bješće povjeroeno, da razvidi da li bješće opravdane poznate iznimne njeze za grad Trst sa okolicom. Ministar-predsjednik predložio je službene podatke o dogodajih u Trstu, obrazloživ iste u podujem govoru. Odbor je zaključio, da se zapita carevinsko vjeće dalnjih osam dana za podnesak izještaja; naložio je izvestitelju dru. Fuchsu, da pripravi svoje izješće do petka. Tršćanski zastupnik V. kurić Horlits stavlja je predlog, da se pozove vlast neka odmah digne u Trstu iznimno stanje i neka se pobrine da se čim prije dokine prikri suds. Nadalje predloži, da pozove odbor u Beč one svjedoke tršćanskih dogodjaja, koji, bi mogli svjedočiti o važnijih slučajevih. Za slučaj, da propade ovaj predlog, želi, da se izabere jedan pododbor, koji bi pošao na lice mesta u Trst, da tamo proveđe sve potrebite izvide.

Socijaldemokrat Ellenbogen uživrdi, da je redarstvo u Trstu priznalo, da je ono sa namjestnikom naložilo pučanstvu da skine sa kućal znakove žlosti, čim bješće duhoviti još više uznenamireni. Vladin izgovor o blagom postupanju iznimnog stanja da dokazuje kako bješće uvišnje iznimne njeze. Većina odbora da je stalno toga mnenja, da nebijaju u Trstu potrebno iznimno stanje. Kad bi bio ministar-predsjednik stupio pred odbor sa izjavom, da se ukida iznimno stanje, gotovo bi to svim odbornicima sa zadovoljstvom pozdravili.

Nadvjeđa Rajner upravio je vlastoručno pismo na ministra-predsjednika dr. Koerberu, u kojem kaže, da je Svevišnji njega i nadvojvodkinju usredio tim, što im je milostivo dozvolio, da punih 50 godina jedan uz drugoga veselje i tugu diele. Povodom njihovog zlatnog pira stiglo im je sa svih stana monarhije nebrojeno množstvo čestitaka te se čete dužnimi, da izjave radi tuga, svim i svakomu najdublju zahvalu. Na koncu moli nadvojvoda ministra-predsjednika, da priobići tu zahvalu svim onim, koji su njihovu radost ovih dana dieilli.

Službeni list tršćanske vlade „L' Observatore Triestino“ od dne 25. t. mj. priobčuje imenik birača II. izbornog tijela veleposjednika, koji će naknadno birati jednoga zastupnika za zemaljski sabor u Gorici.

Madjarski ministar-predsjednik Szell primio je u sastuću dne 25. t. mj. jednu pozatvarano.

deputaciju jednog vinorodnog kraja Ugarske, koja se je došla potužiti radi nazadka vinogradarska i koja je ministar zamolio, da se zauzme za i inače zlosretne vinške kauzule u trgovackom ugovoru sa Italijom. Ministar je deputaciju odgovorio, da se vlasta mora brinuti za provat domaćeg vinogradarskog dometnju, da se za sad, dok se ne povедu pregovori sa Italijom, nemože nista kazati koja li će vlasta poduzeti sredstva, da zaštiti domaći vinski proizvod. Konačno je uverio ministar deputaciju o tom, da sadašnja vinska kauzula u novom ugovoru neće ostati pod nijednu cijenu u postojećoj formi.

Crna Gora. Iz Rima javljaju tršćanskim listovom kako im je poznato iz dobrog izvora, da je dne 25. t. mj. sklopljen ugovor između sv. stolice i crnogorske vlade gledje zavoda sv. Jeronima.

Putovanju crnogorskog vojvode Vučovića u Biograd podaju listovi sve to veću važnost. Vojvodi da nebijaje jedina namjera upozavati što tjesnje prijateljske odnosa između obju bratskih naroda, već osobita njegova zadaća bješće ta, da pripravi srbke vladine krugove za trojne savez između Crne Gore, Srbije i Bugarske.

Srbija. Jedan Budimpeštaški list priobčuje razgovor svoga dopisnika sa srpskim ministrom-predsjednikom dr. Vujićem. Ovaj je izjavio obzirom na politički položaj dopisniku, da Srbija hoće, da živi lepo sa Rusijom i Austro-Ugarskom. To da je ne samo njezino pravo, već i njezinu dužnost. Gledje finansijskog položaja kuznje ministar, da je došla Srbija došla u novčane neprilike, ali povod tomu je drugi, a ne onaj, o komu su novine pisale. Vlada dr. Gjorgjevića da je naručila u Njemučkoj za 9 milijuna dinara oružja i streljiva a za pokriće nje se pobrinula u proračunu. Ona je vlasta metjutim pala, a kad je nadole oružje moralо se je izplatiť gotovim novcem. Usljed toga nisu činovnici i čestnici neko vrieme dobili plaću. O konvenciji sa Austro-Ugarskom reče, da su ju bili sklopili kralj Milan i Čeda Mijatović. On ju nije nikada čitao, jer kad je on nastupio vlastu, izteklia je ta konvencija.

Glede priestolonasljedstva kazao je ministar, da se vlastu tim pitanjem nebavi, jer je kralj još mlad, te da nije izključena mogućnost, da će kraljica nadariti kralju i kraljevinu nasljednikom. Ima dukle vremena, da se na to počeka. Stalno je, da će kralj sa kraljevicom poći u Petrograd, da posjeti svoga kuma cara Nikolju. Vrieme za taj posjet opredjeliti će sam car, kojemu je već priobčen posjet.

Italija. Ministarska kriza svršila je u Italiji tim, da kralj nije primio ostavku ministarstva, koje će se predstaviti parlamentu sa novim ministrom za javne radnje. Tada će vlasta predložiti svoj program i zahtjevali od narodnog zastupstva, da se o njem jasno izjavi. Kao razlog, što kralj nije htio primiti ostavku ministarstva, na vlast se u tu okolnost, da se kraljevinu i ovom času nalazi u takvom položaju, da nitko neboli htio ni mogao preuzeti odgovornost za razvijati težkih unutrašnjih pitanja, među kojima je prvo na dnevnom redu pitanje o željezničkom krenjanju. Parlament imali će zgodu, da na prijestolni govor odgovori adresom, u kojoj će izjaviti svoje želje i težnje. Ministar je u javnih radnja, da će postati jedan senator. Josne nije poznato hoće li većina parlamenta izabrati predsjednikom bivšeg predsjednika Villa ili koga drugoga.

Španjolska. Po vještih, koje dolaze iz Madrida, bila bi buua u Barceloni ugošteni i svuda upoznavajući mjeđu red. Promet je uzpostavljen i radi se u svih većih tvornicama i radionicama. Jošte da imade mnajih sukoba, ali ti da nezadaju dosta brije. Uz sve to straže još uviek vojnici na svih važnijih mjestima grada. Za posljednje pobune, da bješće oko 100 osoba usmрćeno, preko 200 ranjeno a 5-600

Pokrajinske:

Občinski izbori u Pazinu obavili su se dne 20., 21., 24. i 25. tek. mj. U trećem tijelu izabrani su predloženici hrvatske stranke sa 742 glasa, istotaku u II. tijelu sa 326 glasova. Talijani se nisu usudili iznjeti u tih dvih tijesnih svoje glasovnice, jer nijem manjka vojske. U prvom tijelu je pak uspjela talijanska stranka sa 70 glasova proti 48 našim. Tako će se opet pojavit Talijani u občinskom zastupstvu. Uzrok tomu nije nazad hrvatske svesti u paziškoj občini, nego u prvom redu zakon o ličnom porezu. Dvoje trojica bogataša sa visokim porezom potisnuli su dobar dio naših izbornika iz prvoga u drugo tijelo. U drugoj vrsti pak imade se zahvaliti talijanska stranka na ovom uspjehu c. kr. vlasti, koja u kotarsko izključivo hrvatski namješta činovnike, koji dobrim dijelom ne poznaju jednog vinske pučanstva, a većim dijelom se ne ustrukavaju stupiti otvoreno u sukob proti nazorom istoga pučanstva, u stvarima, gdje najzada činovnik, koji nije istodobne posjednik, neima što da traži, jer on ne snasne občinske terete, pa je danas ovđe, a sutra onđe. Od činovnika glasovalo je njih 3 za hrvatske, a 16 za talijanske predloženike. Istarski odnošaji!

Vittorio a Pisino! Tako trubl židovsko tršćansko „Trubilo“ svojim vjernim na sve četiri strane sveta. Što je na stvari razabire se iz obavesti, koju danas priobčujemo. Na većer iz izbora u prvom tijelu desetolica samozvanih „sinjora“, predvodenja od dvijeh odvjetnika Costantini, prošla je gradom pjevajući „Marameo“ te se zaustavila pred dučanom g. Bertoša i onđe zapalila vreću slame. Bili su to generali sami, jer vojske već nemaju. Nesto dejce je gledalo, njim se čudilo i smijalo. Mi nezamjeramo redarstvu, što se nije umjesculo, jer bi tada bili govorili o „dimostrazione impotente“, a tako nemogu nego o „impertinente“. U tom je sastojao il giubilo della cittadinanza. Ipak su pokazali „il carattere italiano di Pisino!“ Puste li logike! Ono 1000 i više hrvatskih izbornika izzezava spred onih 70 talijanskih glasova, te nema dvojeće da će se morat seliti hrvatska gimnazija iz Pazina. Eh, što čemo, triča baba lan da njoj prouje dan!

Ričet g. Bartoli-a. U sjednici carevinskog vjeća od dne 21. t. mj. spustio je zastupnik talijanskih gradova Istre Bartoli i podujlu govoraciju, koja neima ni glave ni repa. Sve klevete i osvade, što ih danonice objelodajuju tršćanski i istarski talijanski listovi proti našemu narodu i proti raznim naredbama cesarske vlasti smotao je i smješao Bartoli tako, da se nezna, nakon što se je tu mješanjina pročitalo, što je tim htio kazati ili dokazati.

Bude li nam moguće vratiti čemo se još na tu govoraciju, a za danas preporučamo onim, koji znaju talijanski, neka čitaju taj ričet g. Bartoli-a, pak će se od sreca nasmijati.

Tresle su im se gaće! U carevinskom vjeću postavio je dne 18. t. mj. socijal-demokratski zastupnik Ellenbogen prešni predlog nakon žalostnih dogodjaja u Trstu, i nakon proglašenja iznimnog stanja i priekog suda, da se održavaju javne radnje, i prieki sudi, da se digne sa službe c. kr. namještajnika grofa Gočsa itd. itd.

Bečki listovi izvestili su o toj sjednici, da su talijanski zastupnici glasovali za sve točke onoga predloga t. j. za prešni predlog nakon žalostnih dogodjaja u Trstu, i nakon proglašenja iznimnog stanja i priekog suda, za dignuće grofa Gočsa itd.

Te vesti došle su i u razne listove Primorja, te je za nje doznao stalno i general Gočs, koji se je morao gotovo nemato prestrašiti. Kako i nebi!? Njegovi ljubimici, da mu rade u Beču a glavi, oni da traže neka se ga ednak makne i Trsta. Ta to bi bila najernija nezahvalnost ovoga sveta!

Ali, poiušlužbeni „Piccolo“ nije htio u groznoj neizvjesnosti dugo očekati g. namještnika već je odmah vist novih zborova, koje će ono dragivo potomstvo svojom viestinom izvaditi.

Iz drugih krajeva:

Novi dalmatinski namještnik. Bečke novine priopovedaju ka gotovu stvar predstojeće imenovanje ministerijalnoga sajeljnika baruna Handela u ministarstvu utravnih posala dalmatinskom namještnikom. Cesarško imenovanje da će se proglašiti dne 1. marta. Novomu namještniku neće dodjeliti zamjenika ili podpredsjednika, jer da to mjesto nije sistematizirano za civilnoga namještnika.

Za hrvatsku pravku školu u Sv. Lovreču od Predubca. Zemaljski odbor u Poreču javlja c. kr. zemaljskomu školskomu vijećuza Istru, da iz dosadašnjih izviđa na licu mjesla nije jasno koji bi imao biti naukovni jezik u ustrojstvu se imajućoj pugkoj školi u Sv. Lovreču od Predubca, pak du treba povesti nova izviđa.

Između redaka toga izviđaštaja zemaljskoga odbora dade se citati, da nisu roditelji djece u doštanom broju pristupili na žapisnik komisije, koji bijaše na licu mjesla, ili da se nisu dosta jasno izjavili za hrvatski naukovni jezik. Preporučamo prijateljem u onom kraju, da valjano poduče puk.

Pazite na oružje! Prvih dana korizme dovezoše u tržačku bolnicu inflačna Ivana Bubnica iz Poljane (občina Podgrad), koji je zadnjih dana mesopusta na piju nekog rođaka strijelao iz stare kabure u ruci i težko se ranio.

Kolikim bi se izbjeglo nesrećam, kad bi ljudi opreznije postupali sa oružjem. Osobito na piju imala bi mladež paziti kako strijela i iz čega strijela, a najbolje bi učinila, da u obič nestrijebla.

Iz Voloskog nam pluš: Konačno doznajemo, da je c. kr. kolarski kapetanat riešio rekurz Krstiću i drugova proli izbornim listinam. Kako se govori odbio je kapetanat toj rekurz, te je time osigurana hrvatskoj stranci pobjeda. Time nećemo da kažemo, da je c. kr. kapetanat može biti pristrano riešio rečeni rekurz, koji je bio u svakom pogledu protuzakonit i bez svake podlage. Nu pošto je Krstić tim rekurzom htio uništiti velik broj birača hrvatske stranke a unesi takve, koji neimaju pravo glasa a spadaju u hrvatskoj stranci i pošto je kapetanat odbišti rekurz potvrđio izbornu listinu — možemo smatrati već unapred da je hrvatska stranka pobjedila. Poljeda će dakle biti naša, ako svaki birači pristupe na biračište, što mi od njih bez dvojbe i očekujemo. Makar nam je pobjeda osigurana — ipak nikto nesmije ostati kod kuće, da tako protivnikom pokažemo koliko nas imade.

Dani u kojima će se birati nisu još predređeni, nu nadamo se maskoro. Na noge dakle braće Volosaci i Opatići..

Družtvene.

Vukovarski tamburaši — daju u subotu oprostnu večer u dvorani „Sokola“. Preporučujemo ih toplo našem gradjanstvu.

U nedjelju večer koncertirati će u Pazinu.

Za dražbu sv. Cirila i Metoda za Istru sakupio i posao na naše uređništvo p. n. g. Mart. Čurić, pristav u S. Ivanu Z. iznos K 10:50, sakupljen kod gosp. Franješa Kalinskoga. — G. Ivan Antonić, radnik u Puli, darovao K 2.

Hrvatska čitaonica u Ližnjantu obdržavati će svoju glavnu skupštinu u nedjelju dne 2. ožujka t. g. sa običnim dnevnim redom. Članovi se umoljavaju, da skupština mnogobrojno posjeti.

Veliki koncert „Slovenskega pevskega družta“ u Trstu. Odboru „Slovenskega pevskega družta“ u Trstu posređeo se je dobiti prikladno kazalište „Armonia“ za svoj veliki koncert, što no ga priređuje dne 16. marta na počet svom zborovodji g. Šrečku Bertelu, koji slavi 25-godišnjicu svoga, većinom bezplatnoga podučavanja u pjevanju u gradu Trstu i okolicu.

Taj koncert biti će rješto izvanrednoga za tržačanske Slavene nesamo radi

toga, što će biti priredjen na počast velaslužbenom g. Bartelu, već i radi krasnih novih zborova, koje će ono dragivo potomstvo svojom viestinom izvaditi.

narušenom 60. godinom, s toga su i prijeti uredjeni progresivno, i to polazeći sa klijenom od 7,5%, od plaće za starost od 20 godina sa pristatom od 0,66%, za svaku godinu, što je član u delu pristupa starij od 20 godina. Članovi se primaju u pravilu samo do navršene 40. godine, samo u prvoj godini obstanja zaklade primaju se i takvi, koji su stari od 40 do 45 godina. Iznos osigurane mirovine može kreati između K 1000 do 4000. Osim mirovine za starost daje zaklada članovima nakon 10. godine članstva mirovinu za slučaj invaliditeta, a potom nesposobni za rad, te ako umri, mirovinu udovi i uzgojne prirose za nedorastu djecu.

Promet sa dužlicama. Prošloga Jelana izvezeno je s Rieke 2,478.455 komada dužica, od kojih za Francezku 2,263.848 komada, a ostalo za Nizozemsku, Englezku i Italiju.

Kroz to vrieme izvezle su se iz Trsta 3434 dužice.

Najveći dio od dovezenih dužica u Trst ide preko Metkovića. U janaru je dovezeno u Trst iz Metković 130.000 dužica, preko Rieke 32.000.

Uvoz talijanskog vina u Austro-Ugarsku poslednjih godina naglo pada. U Rieci, koja je bila glavni tržištem tal. vina za austro-ugarsku potrošnju, sastavio je eno-tehnički talijanski delegat Chiromonte, brojčani pregled o uvozu tal. vina, pa navodi, da se od 27. agusta 1892, kad je stupila u krepot vinska klauzula, jasno razbiru dvie dobe. Od g. 1892. do g. 1898. troja prvo doba, u kojoj su uvoz tal. vina i ujedno iznos carine rasli. U prvom obdobju izvezlo se iz Italije u Austro-Ugarsku 5,762.549 metr. e. vina u bačvah, što kraj carine od 3.20 for. u zlatu iznosi 10 godina 18.410.158 for. dobitka na carini; godinom 1899. dovoz tal. vina naglo pada, što proizlazi iz ovih podataka: 1898. godine uvezeno je u našu monarchiju 937.219 m. centi talij. vina, 1899. samo 877.713, g. 1900. 559.591, a g. 1901. samo 342.218. Usljed ovog padanja uvoza, triju najviše Rieka, koja je na ciontu tal. uvozu sudjelovala sa 56,2%. Ostalo je isto preko Trsta i druga carinska mesta unutar zemlje.

Veliki Izvoz Šećera. Iz Beča javljuju, da se je izvoz austrijskog Šećera za Francezku prošloga janara neobično povećao. Izvezlo se je 871.596 metričkih centi, ili za 514.796 met. centi više nego li u februaru god. 1901. Vrednost izveznog Šećera iznosi 17.618.878 kruna. U Veliku Britaniju izvezeno je 336.104, a u Indiju 234.008 metr. cent. Ostalo je isto preko Trsta i druga carinska mesta unutar zemlje.

Koliko imade talijanskih podanika u Hrvatskoj trajno naseljenih? U hrvatskih listovih čitamo, da je kraljevski talijanska agencija u Zagrebu dala pomoću zemaljskih oblasti sastavili točan popis svih u Hrvatskoj i Slavoniji trajno naseljenih podanika kraljevine Italije. Prema tim službenim podatkovim ustanovljeno je, da je bilo koncem godine 1901. u Hrvatskoj i Slavoniji trajno nastanjenu podanika kraljevine Italije 3685. Najviše ih imade oko Pokracu, Daruvara i Novske te u Kneževom selu, kamo su se većinom prije 15 godina naselili. Mnogo imade mladih Talijana, koji su zaboravili materinski jezik, il ga nisu nikada ni naučili. Tako ide ljetos do dvadesetak takvih „Talijana“ k novčanju u Italiju a nijedan od njih negovori talijanski.

Vino u Štajerskoj. God. 1901. napravilo se u srednjem Štajseru 203 hektolitra vina, a u dolnjem Štajseru 433 hektolitra. Za redne godine Štajerska čini do jedan milijun i pol hekt. vina.

Hrvati u Londonu. Novine javljaju da je 25 hrvatskih radnika u Londonu, ustanovilo onemu svoje narodno društvo „Napred“.

Ženske u Americi. U Americi ima 130 žena advokata, 200 žena lečnika, 350 spisateljica, 600 novinarka, 11 pomorskih kapetanica, više hiljadu umjetnica, a u mnogim občinama i zemljama sjeverne Amerike ima žena sudaca, gradskih i zemaljskih zastupnika itd.

Mamut u sibirskom ledjenjaku. Ovih je dana priuila akademija znanosti u Petrogradu viest: da je ogromni pretpotom slon, tako zvan mamut, na koga su slučajno našli u sibirskom ledjenjaku, sretno izkopan i da će ga moguće biti čitavog prenjeti u Petrograd. Bit će to prvi mamut, koji ovako usušan dolazi u Europu, a najzanimljivije je to, što se je u utrobi tog mamuta našlo još i neprovabljene hrane.

Potjer za vukom. Pišu „Osvitu“

u Mostaru iz Seonice kod Zupanja od 26. janara: Dne 18. janara 1902. Toma Vukadin iz Seonice, čuvajući ovce opazi vuka, te za njim u potjeru. Dravput je udario kamenom u ledja, a letio za njim kao pomaman, ne bi li ga ubio. Više momak nije mogao letiti, bio sustao. Kad to opazi momak Jozo Vukadin, svukavši se sive gornje haljine, dade se takodjer u potjeru za vukom i gonaša ga četvrt sata udaranjući ga kamenom. Vuk krene opet u brdo, a Jozo pred njim, a ruk se na Jozu izkosiri, a on njega kamenom. Vuk opet strmu. Kad jo Toma opet ruku opazio, dade se u potjeru za vukom, vuk se na Tomu okosi, Toma popade kamen i udari ga u sunjku, dva mu zuba prelomi, vuk zgrabi Tomu sa stegno, ali ne učini velike ozlede. Toma ga otjera od sebe, a vuk nagnje bježati, te kroz selo Seonici. Ustade se seljaci, a vuk odleti u potje. Za njim natpisu Marijan Radoš, nebojeći ga se, stigne ga i udari kamenom, a vuk opet juris na Marijanu, pa ga zgrabi za mišnicu. A Marijan prihvati vuka za celjost, te se neko vrieme hrvao s vukom, dok ga svlađa, onda uzjasi na njega, sve ga držeć za celjost. Na te doleti Pero Raduš i pod Marijanom zakolje vuka. Vuku je bilo 9 godina, visok je bio 88 cm, a dug blizu 2 metra.

Vinska klauzula.

U oči obnavljanja carinskih ugovora pojavljuje se u Francezkoj neki pokret, koji priča o ponovnim zahtjevima sa strane Francezke, ako bi naša monarkija obnovila pogodnosti dane Italiji god. 1878., odnosno 1892. To pretresivanje tog pitanja u Francezkom novinstvu prouzrokuje neku bojanu, koja se očituje u austrijskim strukturama listovima. Ta je bojanu neopravданa, kao što bi neopravdani bili i zahtjevi francuzki, i obnavljanje pogodnosti od g. 78. sa strane Austrije. Francezka se g. 1896. odrekla svojih zahtjeva glede vinske klauzule. Od g. 1892. pak nije Austro-Ugarska s Italijom na novo ugovarala, niti dala novih pogodnosti.

Kod predstojećeg obnavljanja ugovora pako, može Austro-Ugarska Italiji jedino poslužiti poslojeće pogodnosti, ili ih barem ograniciti. — Većih pogodnosti absolutno ne može pružati.

Kako je poznato, iztizi carinski ugovori Austro-Ugarske s Njemačkom i Italijom 31. prosinca 1903., ako se odkazuju 12 mjeseci prije izmijenju tog roka, dakle do konca tekuće godine. Ne odkazu li koja od tih vlasti svoj ugovor u to vrieme, to ugovor ostaje i nadalje u krieposti. Ako se ugovor kasnije odkaze, to ostaje još 12 mjeseci u krieposti, računajući od dana otkaza. Ti bi se dakle ugovori još tekom eće godine odkazati moralni. Klub njemačkih konzervativaca i agraraca energetično zahtjeva odkaz ugovora, Austrija, čini se, da bi taj odkaz najradje ad acta stavila, t. j. odgoditi odkazivanje i novo ugovaranje na neko povoljnije vrieme. U Italiji su duhovi najuznemirenniji u oči obnavljanja ugovora.

Kako nas zahtjevi Njemačke malo zanimaju, razmatrat ćemo malo, što se u Italiji zbiva. Italiju i vinogradare u nešoj

monarkiji zanima najviše rješenja pitanja vinske klauzule.

Cini se, da Italija popušta i uzmije svojim zahtjevima, da joj se sa strane Austro-Ugarske produže sva dosadašnja pogodnost vinske klauzule. Bivši talijanski ministar finansija Luzzatti predložio je nedavno novu, dvojaku carinsku tarifu, po kojoj bi vina za direktni konsum, kod uvoza za Austro-Ugarsku plaćale više, a vina za križanje manje carine, nego li plaćaju sada. O tom čemo predlogu govoriti kasnije.

Zanimivo je nastojanje Italije, da u Englezkoj i Americi izdohi povoljne carinske uvjete za izvoz svojih vina. Djelomično je već i uspjela izvažanjem svojih vina u južnu Ameriku preko Genue. Zadnjih dana obdržavala su svoje sjednice društva ujedinjenih talijanskih trgovackih komora i gospodarska društva, koja su jednoglasno zaključila nastojanje, da iz hode carinarske pogodnosti za izvoz talijanskih vina u Englezku i Ameriku. O vinskoj klauzuli, o ugovoru s našom monarkijom nije bilo ni govor.

Što to znači? Zar Italija popušta u svojim zahtjevima na vinsku klauzulu iz uvidljivosti, da Austro-Ugarska već dovoljno vina producira? Ili zar Talijani uvidju, da je narodno blagostanje naj-vinorodnijih zemalja t. j. Dalmacije, Hrvatske i Istre, obstankom klauzule ugroženo? — Ne vjerujem! — Popustljivost Italije nije nego carinarski manevr, ili kakova strategička špekulacija. Italija popušta Austro-Ugarskoj, u pogledu vinske klauzule, da se za to kojom drugom pogodnosti odstavi. Austro-Ugarska koja sa svog europskog položaja, i svojih unutarnjih i izvanjskih prilika, prije svega na svoje strategične interese pazi, običaje i narodno blagostanje pojedinih zemalja monarkije štovati tim strategičkim birmama. Tako će monarkija valjda i opet

svom, susretljivosti pružiti Italiji one pogodnosti, koje Italija vinskom klauzulom jur uživa. Kako čemo kasnije vidjeti, imade Austro-Ugarska u blizini Beča i Pešte i onako iskrenih pristaša vinske klauzule, koji će podupirati obstanak postojeće pogodnosti te klauzule.

Zavirit ćemo sada malo dublje u predlog exministra Luzzattia. Kako je prije spomenuto, predložio je Luzzatti, da se talijanska vina za uvoz u Austro-Ugarsku podvrgne dvojakoj carinskoj tarifi. Po dosadanjoj, jednovitoj tarifi plaćaju sva talijanska vina bez qualitativa razlike for. 3-20 carine. Po Luzzattijevu tarifi imajući vina za direktni konsum plaćati veću carinu, a vina za križanje, još nižu carinu. Razpravljujući o Luzzattijevom predlogu, valja da se prije svega sjetimo qualiteta talijanskih vina, te uporabe tih vina u Austro-Ugarskoj.

Ostro izražen karakter južnjačkih vina t. j. mnogo alkohola, mnogo boje, nerazmjerno malo kiselina i mnogo tanina, daje talijanskim vina osobitu vrijednost, za križanje prekiselih, slabobojnih i slabih vina. Takovi vina produciraju pak obje Austrije, sjeverna Štajerska, sjeverna Ugarska i Česka. Producenti i konsumenti vina ovih zemalja, moraju svoja vina križati talijanskima, da bar tako pokriju njihove nedostatke. Iz toga proizlazi, da se upravo ona vina za križanje, za koje Luzzatti predlaže još nižu carinu, u Austro-Ugarsku najviše uvažaju. Po tom sofističkom predlogu gospodina Luzzattija, uživala bi Italija još veće carinarske pogodnosti kod uvoza u našu monarkiju. Naravno je, da će vinogradari u blizini Beča i Pešte podupirati predlog Luzzattijev, koji će i u prilog i Austro-Ugarskoj vanjskoj politici i talijanskom narodnom gospodarstvu.

* * *

Zanimiva je borba, za i proti obustanku vinske klauzule u samoj Austro-Ugarskoj monarkiji. Vinska klauzula ide

u prilog prije spomenutim vinogradarima, koji moraju svoja prekomjerno kisela vina ublažiti talijanskim vino.

Ovi vint radi mogli bi boljim uspjehom rabiti dalmatinska vina. Ova bo spadaju mlijed, najbolja južnjačka vina, koja mogu i za direktni konzum i za križanje s jednako dobrim uspjehom rabljena biti. Talijani ali mogu svojim vanredno povoljnim produktivnim prilikama, pogodnim klimatičkim odnosima, te pogodnostima vinske klauzule poplatiti, i a poplatljivu austrijsku vinsku tržištu svojim jeftinim, a manje vrednim vino. Dalmatinski vinogradar tako ne može svoje znatno bolje vino dovažati na austrijsko tržište uz onako cijenu kao Talijan. Dalmatinski vinogradar mora velikim troškovima obradjaviti svoj vinograd, koji mu slabije obrodi, nego li vinograd u Italiji, koji se najnižim produktivnim troškovima obradjuje. Dalmacija triju najveću štetu s pogodnosti vinske klauzule. Pitane narodnog blagostanja vinorodne Dalmacije uzko je dakle skopljano sa pitanjem vinske klauzule. „Obzor.“

Javna zahvala.

Svrn prijateljem i znancem, koji su toli tekom bolesti, koli pri smrti i pogrebnu moje dobre, ljubljene i nezaboravne majke.

Jakomine ud. Gerolami,

izkazali svoje sačeće, izričem ovim najsrđučniju hvalu. Osobita pak i svesrdna budu izrečena hvala vče župe-upravitelju Don Demetru Čukoviću, koji ju je neuromno tješio i na vječni život pripravio po smrti brižno se zaustavio da joj sprovođa što slijede ispane: vče. Vjekoslavu Šekyri i ostaloj braći svećenikom, koji dohrili da izkažu zadnju potast miloj pokojnici; mjestnom vječelju i njegovim pitoncem, obitelji Mandusich, Brigit-Brun, Burić, Skalić, i ostalim Kričićem, koji zanemareće svoje poslove priustavio da po-prate milu pokojnicu do zadnjeg počinka.

Bog platio obilno svima!

Kernica, 24.2. 1902.

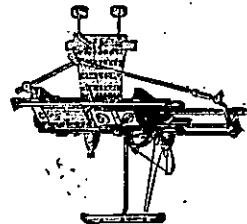
Gerolami pop Anton.

STROJEVI ZA MALJE I ČARAPE

koliko za domaću, koliko za uporabu obrtnu.

— Jedini i najnoviji sistem —

dobira se kod tvrtke

MARIA SIMEONI

Trst, Corso N. 35.

Vlastita i odlikovana tvornica za

— MALJE I ČARAPE: —

Via dell' Olmo 7 — Trst.

Stalna izložba pećiju i ognjišta iz majolike i porcelana najlepše izvršenih po tvorničkoj ceni, kao takodje svakovrstnih stednjih ognjišta (Sparherde) iz prvih domaćih tvornica. Kade za kupanje iz porcelana i opake (Quadrelli) za pozidavanje.

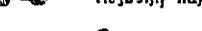
Preuzimlje svakovrstne silke i fotografije koje prenosa na porcelan za prigodne darove ili uspomene na grobovih.

Josip Potočnik

Via Earbacini 5 — POLA — Via Barbacani 5
skladište glinenih peći, stednjaka i kada za kupanje.

Najnoviji pokrovi za dimnike (sistem Detz).

Najbolji, najjednostavniji i najjeftiniji usisavač dima!

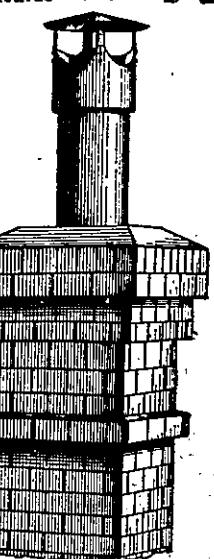
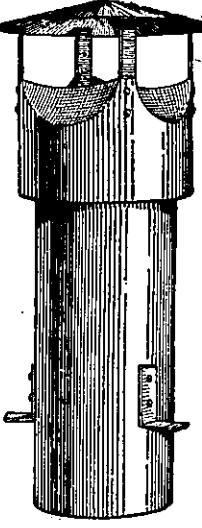

Pokrovi za dimnike
Detzovog sistema uporabljaju se najboljim uspijehom u svih veličinah za dimnike privatnih kuća, škola, bolnica, tvornica, javnih prostorija, i to:

a) kod novogradjivih na mjesto dosadanjih pokrova, ako se želi imati dobro ognjište;

b) kod slabo pričrđenih ognjišta za postavljanje propušta i zapričku suzbijanja dima;

c) za prozračbu i jačanje promjene zraka, odnosno kao najbolji zaklopac prozračnih priprava.

Cjenik šalje bezplatno i franko izključivo graditeljima ognjišta i dimnika

JOSIP POTOČNIK

POLA.

E. TOMAJA naslednik A. WINGER

ZAGREB - Ilica broj 12 - ZAGREB

dobivaju se osim svih ostalih lekova nekoj obuci prokušani i vrlo koristni, osobito preparuke vredni lejkovi:

Mazilo proti kostebeli i protina, rheumatizma, kalanju i trganju u kosti, ukočenosti ili grevom u žilama, boli u kukovih i krizičnih, kostenom poganeu, proladanju, svakovrsnim nazebam. Cena 1 K 60 B.

Sladka voda za kašalj ili treb i za prsa, kojom se lieči kašalj, prolada ili katar u prsima, težko dijanje, proniklosti u glu, splijivost. Cena 1 K 60 B.

Počajane švedske kapljice ili švedska živčana tintkula (Lecheus-essen). Ovime se glasitim sredstvom očišćuje krv i zlatenica, poprativa i okrepljuje želudac, uljbljuje glavu, oblaži i oblaži teginu i menicu, tjeri napuhlost i vjetre, otklanja svi bol u žlici, želudinicu, grčeve, žužica, groznica ili zimica, zavjajne ili gržina u trubici. Tko ovi toli koristno djelujuću švedsku tintkulu resivo sačuvat će s zdravje, tjelesnu snagu i zajrjeti razne bolesti. Cena flasci s napukom 1 K.

Frah za blago ili za mravu, za konjki keli i kašalj, za volove, krave i svinje, za lagane i ženje, za objačivanje želudaca i prolive, kada blago neće rado željeti da se napije, krave davaju od njez vise ili bolje mišića, konji postaju čljivi i jači. Cena jednoma omotu 90 B.

Švezarske pilulice, najsigurnije sredstvo za čišćenje i saniranje želudca ili stolnica i crjeva, za utvaranje, proti zapeklini, navali krvi u glavu i prsa, tromosi ili težini. Cena skutulice 1 K 40 B.

Mazilo za blago osoltito za konje i volove proti kostenom holi, srgnjenim, nategnutim žilama, ukočenosti i oteklini, poslije težkoga napora. Za objačivanje i okrepljivanje žila i živaca. 1 flaska 1 K 60 B.

Antiseptička voda za usta i zube sačuvaju zubi od kvaroja, zapričeve i uljbljuje zubobolju, čvrstiteću meso oko zuba, raztriguje usne, uklanja neugodni vonj. 1 flaska 1 K 20 B.

Fina smrekova esencija (Fichtennadel-Essenz) za čišćenje i razkužavanje zrnka u sohama, za duhanje i za plućobolje. Po 1 K.

Tekućna proti izpadanju vlas i učvršćuje i hrani korenje vlas, odstranjuje pruti i po-priješnje rast kozje. 1 flaska 1 K 60 B.

Mast proti lišaji, kraslom, perčini i osipotinam. 1 lončić 1 K.

Antistim. Probi proti znojenju ili potu, proti zajednici. Skutulja 1 K.

Ukljuka za kurje oči, izvrstno sredstvo. Cena 1 K.

Dr. Spitzerova pomast za lice proti sunčanom pjezanju ili lekovačkom, odstranjuje prekojerto rumenilo lica i nosa, hrapavost, osipotine na lice; prozivalja glikofit, nojčinost, ljevitost i sunčevu obrazu i ruku. Cena većem lončetu 2 K. K tome spada još boraksor sapun po 30 B.

Puder-elegantine najbolje sredstvo za polječavanje i pomladjivanje lica te posve ne-skodljiva i vrlo ugodnog mirisa. Nagradjen na parijskoj izložbi sa začasnom diplomom. Dobiva se u boji bijeloj, ručenjastoj i žutastoj. Cena kutija 2 K.

Savon elegantine. Najbolji savon od svih sepija. On osvježuje te pomlađuje lice. Sa-stavljen je od najčistih tvrđi, a odlikuje se vanredno ljuštinom, tješnjom, jedan komad stoji 1 K.

Creme elegantine jest izvrstno sredstvo proti svim manama teština, kao što su pristiće, suženje, crvene mrlje, pruge, opora kora i t. d. Uslid svoga kemičkog sastavlja, ta će elegantina masi nikada ne pokvari te po time imade prednost pred svim ostalim sličnim sredstvima. Cena lončić 2 K.

Eau eglantine jest izvrstna i izkustvom prokušana voda za kosu. Njom se zapričeva izpadanje kose, onemogućava stvaranje peruti i ojačava vlasite. Ova voda posjeduje također i to svojstvo, da podstavlja kosi lep naravni sjaj. Cena boč 2 K 30 B.

Mirisna žesta za sobe kadif, nekušku kapi šire po sobi preugodan miris. Flasci 1 K.

Outar III temer za sticanje i klimake. Flasci 1 K.

Antisebille od Rodinjen proti groznici i zimici. Manja bočica 1 K 40 B.

Tko marući od gorućih stvari za ro kruna del placam poštarini. Fine parfume, mirisava vodice, razne pomade i boje za farbanje kose, da siede kose po srne, fine sapune, prske za gospoje, sredstva za polječavanje, prske za čišćenje zubi, sredstve za zube od kojih zubi poboljuju; sputnje za umivanje, kefes za zube; razne sprave za kaučku, bandaze, posvoje za rane, polječ, kirurške sprave, ruskoga čaja, finog Januika Ruma, Malaga-vino, francuskoga Cognaca dobita se uz izvorne cene.

Zalha mineralnih voda. — Sve po rivotinom oglašene medicinske specijalitete.